

• **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
 • **مدیر مسئول:** محمدحسن روزی طلب
 • **سر دبیر:** حسام الدین پرومند
 • **معاون فنی:** محمد ملاعلی اکبری
 • **دبیران:** مصطفی عیوضی (سیاسی)
 • مهدی مهرپور (اقتصادی)
 • زرین رستمی (وند(اجتماعی)

• بنفشه غلامی (جهان)
 • لیدا فخری (اندیشه) • محمدرضا عزیززی (گزارش)
 • زهرا کشوری (زیست بوم) • فرزاد قلعه‌دار (حوادث)
 • مهدی کلهرنژاد (اجرائی)
 • حجت حکیمی (صفحه‌آرایی)
 • محسن جانی پور (ویراستاری)
 • ابوالفضل نسایی (عکس)

• **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰؛ شماره: ۸۸۷۶۱۲۴۵؛ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
 • **پیامک:** ۳۰۰۴۵۱۲۳؛ روابط عمومی: **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
 • **صندوق پستی:** ۵۳۳۸۸-۵۳۳۸۸؛ **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
 • **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام جم
 • **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارندة گواهینامه انزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
 • **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷ (۰۲۱)
 • **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۵-۸۸۴۸۸۹۲۰

تابلو مینیاتور «مولود کعبه» اثر محمود فرشچیان یکی از شاهکارهای این نگارگر نامدار ایرانی است که در سال ۱۳۷۴ به تصویر کشیده شد.

محمود فرشچیان
 زاده ۴ بهمن ۱۳۰۸

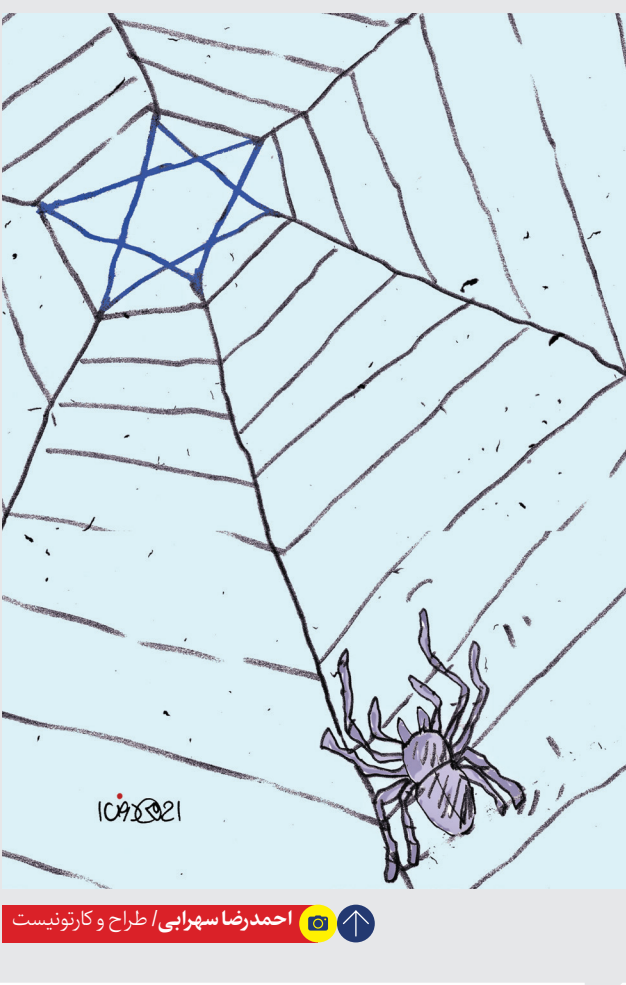
امام علی (ع) فرموده‌اند:

دو چیز است که پادشاه از نگاه او وزن نمی‌شود: گذشت و دادگری.

غزیر الحکم، ج ۵۷۶۹، دانشنامه قرآن و حدیث جلد هجدهم، صفحه: ۲۳۸.

نگاره

خانه عنکبوت

احمد رضا سهرابی / طراح و کارتون‌نویست

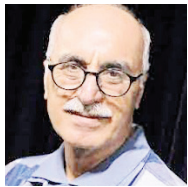
فضای مجازی

نظر شرفشاهی درباره کتاب‌های زرد

کامران شرفشاهی، شاعر و منتقد ادبی تازه‌ترین بیست خود را به ذکر نکاتی درباره کتاب‌هایی که از آنها به عنوان آثار زرد یاد می‌شود اختصاص داده، در بخشی از نوشته او آمده: «حتی آثاری که به کتاب‌های زرد موسوم‌اند، می‌توانند به عنوان پله‌های نخستین، برای اشخاصی که تازه وارد عرصه کتاب و کتابخوانی شده‌اند قلمداد شوند. این گونه کتاب‌ها به نوعی صعود از نردبان کتابخوانی هستند؛ یعنی کسانی هستند که با کتاب‌های زرد شروع کرده‌اند اما پندریج به مطالعه کتاب‌های جدی‌تر و عمیق‌تر رسیده‌اند.» در بخش دیگری از نوشته‌اش خطاب به مدیران کتابخانه‌های عمومی بر این تأکید کرده که ضروری است تا مخازن کتابخانه‌ها را براساس نیازسنجی تأمین کنند.

ترجمه‌ای تازه از مؤدبان

داریوش مؤدبیان، مترجم و کارگردان تئاتر در پستی اطلاعات ترجمه تازه‌اش را با علاقه‌مندان به اشتراک گذاشته است. این کتاب «یادداشت‌های یک آدم مرده» نام دارد که مؤدبیان آن را «شاهکاری دیگر از بولگاکوف» خوانده است. بولگاکوف نویسنده رمان مشهور «مردش و مارگاریتا» است. کتاب «یادداشت‌های یک آدم مرده» آخرین رمای است که «میخائیل بولگاکوف» نویسنده معروف روس نوشته است؛ این کتاب در زمان حیات او منتشر نشده و حتی می‌توان گفت که پنهان بوده است، تا اینکه سال ۱۹۶۵ برای نخستین بار در مسکو منتشر می‌شود. در حقیقت این کتاب نخستین اثری است که از بولگاکوف در اروپای غربی منتشر و در نتیجه‌اش مردم با این نویسنده آشنا می‌شوند.

پیشهاد امینی برای علاقه‌مندان نویسنده‌گی

اسماعیل امینی، نویسنده و شاعر کشورمان که هرازچندی به سراغ معرفی برخی کتاب‌ها می‌رود و مطالعه آنها را به علاقه‌مندان پیشنهاد می‌دهد؛ این مرتبه پستی را درباره کتاب «لوازم نویسنده‌گی» به اشتراک گذاشته است. در توضیحات این کتاب که تألیف آن را زنده‌یاد نادر ابراهیمی به عهده داشته آمده: «این کتاب مجموع آرزوها و شرایطی است که نویسندگان بزرگ جهان به کمک آنها آثاری مؤثر و ماندگار خلق کرده‌اند. نادر ابراهیمی در این کتاب چهارده اصل نوشتن را معرفی می‌کند و با ذکر دلایل و شواهد برای علاقه‌مندان به خلق داستان و نویسندگان تازه‌کار توضیح می‌دهد که چرا بدون این لوازم نمی‌توان در راه نوشتن قدم گذاشت. انگیزه، هدفمند بودن، اراده در نویسنده‌گی، احساس و عاطفه خاص، جهان بینی و اعتقاد، شرایط محیطی مناسب، تسلط بر زبان، سیاسی‌اندیش بودن، صبوری بی حساب، عشق و دوست داشتن، مطالعه عمومی، جماعت‌گرایی، خلوت‌گرایی و طبیعت‌گرایی از نظر ابراهیمی لوازمی اساسی‌اند که اطلاع از آنها نویسندگان جوان را از سردرگمی و ابهام نجات می‌دهد و راه را برای آنها هموارتر می‌کند، در این میان و برخلاف بسیاری، ابراهیمی استعداد را لازمه داستان‌نویسی نمی‌داند. فصل اول کتاب تلاشی است برای پاسخ دادن به این سؤال که آیا همه می‌توانند بنویسند؟ ابراهیمی با انتقاد از تعریف رایج محدودکننده و غیر علمی استعداد می‌گوید «همه» می‌توانند بنویسند باشند همان گونه که موسیقیدان یا فیلسوف یا نقاش. چیزی به نام استعداد، یا تعریف: شایستگی‌های مادرزادی برای نویسنده شدن وجود ندارد.»

نوشته کائینی در سوگ سیدمهدی طالقانی

محمد رضا کائینی، پژوهشگر تاریخ که چند روز پیش با انتشار عکسی از سیدمهدی طالقانی در بستر بیماری به ذکر خاطره‌ای درباره او پرداخته بود، حالا چند سطر در سوگ درگذشت وی نوشته: در نوشته این روزنامه‌نگار آمده: «او بدان سان سرشار از امید و زندگی بود که من از سر احساس و نه واقعیت، هیچ‌گاه گمان نمی‌بردم که در ظهرگاهی اینچنین رفتن را شاهد باشم! آری سیدمهدی علایی طالقانی فرزند آیت‌الله سید محمود طالقانی از زندانیان و مبارزان پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و نیز بازمانا و تبیین‌گر سیره پدر در سه دهه اخیر روی از جهان برگرفت و رهسپار ابدیت گشت.» بنابر نوشته کائینی، مراسم تشییع و خاکسپاری زنده‌یاد طالقانی، امروز برابر با سه شنبه سوم بهمن ماه و مراسم ترحیم وی نیز چهارشنبه همین هفته برگزار می‌شود. برای اطلاع از جزئیات بیشتر این دو مراسم می‌توانید سری به صفحه کائینی بزنید.

نقل قول

سینماگران کنج عزلت گزیده به صحنه بازگردند

امروز با سیاست‌گذاری و بنیان‌گذاری افق‌های جدید شاهد تولید فیلم در گونه‌های مختلف هستیم. آثار متنوع در گونه کمدی، کودک، پلیسی، دینی و فانتزی جریان پیدا کرده است در حالی که در گذشته تنها فیلم اجتماعی و دفاع مقدس داشته‌ایم. در کنار توسعه و رونق سالن‌ها، فصل جدیدی برای تولید سینما آغاز شده است. همین‌جا، از سینماگران خوبی که کنج عزلت گزیده‌اند دعوت می‌کنیم با توجه به فضای رونق و همدلی که در جامعه شکل گرفته برای تولید اثر وارد عرصه شوند تا شاهد محصولات آنها باشیم و مردم از این آثار بهره‌مند شوند. البته علت حضور پیدا نکردن برخی از سینماگران حوزه اجتماعی شرایط عمومی کشور در سال گذشته بوده که امروز این شرایط تغییر کرده است و می‌توان این نود را بدهیم که سال آینده شاهد آثار درخشانی پر پرده سینما باشیم.

بخشی از صحبت‌های محمد خزاعی رئیس سازمان سینمایی در آیین افتتاح پردیس سینمایی زیمامل / ایرنا

یادداشت

مفهوم‌شناسی

و مصداق یابی موسیقی

رضا مهدوی
 منتقد و مدرس
 دانشگاه و
 نوازنده سنتور

تعیین ابتذال و مبتذل که از ریشه بَدَلْ به معنی زیاده‌روی می‌آید در موسیقی امری است کارشناسانه و گاه دشوار، زیرا به حضور موسیقی‌شناسان، جامعه‌شناسان دین‌شناسان در کنار هم احتیاج دارد و شرایطی می‌خواهد که افراد در محیط آن شرایط به یک نتیجه مطمئن و مشترک برسند. موسیقی از آنجا که هنری است بسیار حسی و دارای تأثیر مستقیم و بی‌واسطه، تمام این کارشناسان، در اکثر مواقع، بر سر اینکه کدام موسیقی مبتذل است یا خیر، اتفاق نظر دارند زیرا با رجوع به حس و تجربه شخصی و جمعی خود می‌توانند تبعات آن را پیش‌بینی کنند. تعیین ابتذال در موسیقی بی‌نیاز از امر کارشناسی نیست و البته بدون تعیین ضوابط و قواعد هم شاید انجام‌پذیر باشد! این درحالی است که در وهله اول باید از قطعات موسیقی به شرط تشخیص صحت در جای خود استفاده شود. موسیقی عزا و موسیقی شادی در مناسبت‌های مختلف طبیعتاً متفاوت از هم و گاه متفاوت‌تر حتی در یک شاخه مولودی یا عزا هم بوده است.

اساساً کارشناسی اثر موسیقایی به لحاظ فنی، با موسیقی‌شناس آگاه و مطلع از فنّ موسیقا و شرایط اجتماعی است چرا که بتوانند در تخمین نوع تأثیر در انقباس از طریق پخش رسانه‌های جمعی در کنار جامعه‌شناسان تعیین و تبیین نمایند و تکلیف نهایی را برعهده فقیه قانونگذار بگذارند. هنر موسیقی فی‌الذاته حاصل و حایو انحراف نیست همان‌طور که حامل صلاح و خیری هم نیست! موسیقی مثل شعر و سینما و غیره یک رسانه است که می‌تواند حامل هر نوع پیام و رهنمودی در ابعاد وسیع باشد.

به طور کلی موسیقی را می‌توان ابزار تلقی کرد ولی نباید در قید ابزاری بودن بماند. موسیقی در ایران همواره از دو راه کلام و مکان کاربرد دارد. ایران از گذشته‌های دور، در ابتدا سرزمین شعر و سپس موسیقی خوانده می‌شده و در گذر زمان اعتبار شعر افزون یافته و موسیقی مورد قضاوت قرار می‌گرفته! موسیقی با کلام، با محتوا و مضامین اشعار و ترانه‌ها باطبع فکر و اندیشه‌شونده را هداف قرار داده و جهت‌دار می‌کند.

موسیقی ایرانی بدون کلام یا به عبارت درست‌تر موسیقی مجرد و خالص و تجریدی است بی‌نیاز از هر هنر و علم و اتفاقاً تمام هنرها و علوم بدان وابستگی دارند و به خودی خود مفهومی تلقی نمی‌گردد و بیشتر در عالم تخیل است!... از طرف دیگر مکان اجرا نیز عاملی برای کاربردهای خاص در هنر موسیقی است. بدون تردید، موسیقی‌ای که با کلام حکمی و اخلاقی در معابد و خانقاه و نیز در قالب مناسک و آیین‌ها اجرا می‌شود، با موسیقی‌ای که با کلام ناصواب در برخی اماکن شخصی و عمومی اجرا می‌شود، متفاوت

عکس نوشت

میراث

دیپلماسی موزه‌ای در چین

موزه‌ها پر مرز-تمایزها و شباهت‌ها قرار گرفته‌اند؛ تمایزهایی که حاصل تجربه‌ها و نگرش‌های متفاوت ملت‌ها است. همین تمایزها سبب ایجاد شکل‌هایی از پرسشگری در تماشای می‌شود و انواعی از جذابیت را شکل می‌دهند. موزه‌ها با صورت‌های تمایز بسیار خود، دارای جذابیت‌هایی فراوان و پیدا و پنهان هستند. تمایزها ایجاد پرسش می‌کنند که چرا مردمی چنین اندیشیده‌اند و چه پاسخی به مسائل زیسته‌شان داده‌اند و در نتیجه، با این پرسش‌ها، زمینه نخستین گفت‌وگوها نیز شکل می‌گیرد؛ گفت‌وگویی که اگر در کلام نباشد، باز در ذهن و اندیشه آغاز می‌شود.

از این رو تماشا را باید همچون درجه‌ای برای جهان گفت‌وگو دانست. موزه‌ها با ظرفیت‌های تماشا و پرسش، محلی برای گفت‌وگوی ملت‌ها هستند؛ در واقع آنها با نمایش داده‌های فرهنگی، آغوش خود را برای دیدار باز می‌کنند. تمدن‌های باسابقه، داده‌ها و دستاوردهایی گسترده‌تر و بالاتر دارند که در موزه‌ها جای گرفته‌اند؛ به همین سبب کشورهای بهره‌مند از سابقه و روش‌های تمدنی دیرینه‌تر، از قابلیت بالاتر برای گفت‌وگو نیز برخوردارند و فضای موزه‌های آنها هم فضایی قدرتمندتر است. نمایشگاه «شکوه ایران باستان» که این روزها در یکی از کاخ‌های شهر ممنوعه پکن با نمایش بیش از دویست اثر از موزه ملی ایران گشایش یافته است، یکی از نمونه‌های دیپلماسی موزه‌ای برای گفت‌وگو است. تمدن ایرانی با نشان‌ها و قدرت و شکوه تاریخی خود در یکی از مهم‌ترین محوطه‌های باستانی چین حضور یافته و انگار تمدن‌های باستانی میزبان و هم‌نشین یکدیگر شده‌اند؛ این رویداد ویژه، نه تنها فرصتی برای آشنایی چینی‌ها با تمدن باستانی ایران است بلکه یک فرصت افزوده نیز در خود دارد که آن را در هم‌نشینی دو تمدن بزرگ باستانی می‌توان دانست.

همچنین می‌توان از منظر بینا فرهنگی به داده‌های تاریخی دو ملت نگریست. چین که با سرمرایه‌گذاری بر چاده ابریشم به دنبال برقراری ارتباط با سرزمین‌ها و ملت‌های امروزی جهان در بستری فرهنگی و تاریخی است، اینک به سراغ تمدن‌های غرب آسیا آمده و از آنها دعوت کرده تا در قلب نماد تاریخی آن کشور حضور یابند؛ این دیگر به معنای تقابل یا مقایسه نیست، بلکه فرصتی است برای گفت‌وگو و رسیدن به مفاهمه از منظر تجربه‌های زیسته‌تمایز که در زیست جهانی امروز ضرورتی آشکار است. چین امروز می‌داند که برای برقراری ارتباط در جهان کنونی، لازم است از دریچه شناخت فرهنگی نگاه و حرکت کرد.

شناخت فرهنگی از طریق پیشینه‌های تمدنی به دست می‌آید و بخشی بزرگ از ابزار این شناخت در موزه‌ها نهفته است. با این نگرش است که اکنون دیپلماسی موزه‌ای فعال شده تا دو ملت باسابقه تمدنی بسیار کهن را در شکلی واقعی و سطحی ملموس به هم نزدیک سازد. نمایشگاه شکوه ایران باستان، نمونه‌ای تأمل برانگیز از یک فرایند دیپلماسی موزه‌ای است که می‌تواند تصویری قابل احترام بسازد و بنمایاند. بی‌گمان ساختن چنین تصویری باشکوهی، روابط دو کشور را از این پس متأثر خواهد ساخت. وقتی تنها تصویر چنین شکوهی می‌تواند استقبالی بسیار پدید آورد و در ذهن مردم چین ثبت شود، آنها را مغتن شمرد. دیپلماسی موزه‌ای فرصتی بگانه برای بسترسازی فعالیت‌ها و روابط جدید فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است.

نمایشگاه
 «شکوه ایران باستان» که این روزها در یکی از کاخ‌های شهر ممنوعه پکن با نمایش بیش از دویست اثر از موزه ملی ایران گشایش یافته است، یکی از نمونه‌های دیپلماسی موزه‌ای برای گفت‌وگو است

قاسم پسر ۱۳ ساله فلسطینی، بیش از ۳ ماه است که به دلیل حملات رژیم صهیونیستی به مناطق امن جنوب پناه آورده و در چادرهایی که در رنج برای آوارگان برپا شده زندگی می‌کند. او هر روز در میان چادرها به فروختن گل‌رُز مشغول است. او می‌گوید: مردم با دیدن گل‌های زرد اول تعجب می‌کنند، اما بعد بلخند می‌زنند و از گل‌هایم می‌خرند.

عکس از فارس